

DECIZIE

01 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul:

Luiza Gafton

Judecătorii:

Dumitru Mardari, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către reprezentantul lui Gheorghe Antocica, avocatul Tatiana Lazovscaia,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Liudmilei Culic împotriva lui Antocica Gheorghe, notarul privat Raisa Mereuță și Inspectoratul Fiscal de Stat cu privire la declararea nulității testamentului și recunoașterea dreptului de proprietate,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 27 iulie 2017, prin care a fost restituit apelul declarat de către reprezentantul lui Gheorghe Antocica, avocatul Tatiana Lazovscaia împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 18 mai 2017,

c o n s t a t ă :

La data de 10 februarie 2015, Liudmila Culic a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Antocica Gheorghe, notarul privat Raisa Mereuță și Inspectoratul Fiscal de Stat cu privire la declararea nulității testamentului și constatarea faptului acceptării succesiunii.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat, că este sora lui Anatoli Kulic, decedat la data de 11 mai 2014.

Menționează că fratele ei nu era căsătorit și nu avea copii, careva persoana apropiate în afară de ea el nu avea, ea fiind unica persoană care îl îngrijea.

Susține reclamanta că fratele ei nu putea să facă testament nimănui, deoarece în ultimele discuții cu el, dânsul i-a propus ei să înregistreze apartamentul său pe numele ei.

Consideră dubios faptul că după decesul fratelui ei, la spital s-a prezentat fosta lui soție care a luat certificatul de constatarea a decesului și lucrurile personale ale fratelui ei.

Afirmă Liudmila Culic că pe parcursul a 5 luni de zile, fosta soție a fratelui ei, refuza să-i elibereze actul de deces pentru a fi înregistrat, fiind nevoită să se adreseze diferitor autorități.

Invocă că neclare sunt și acțiunile notarului M. Stog, care nu i-a comunicat că este înregistrat careva testament, dar i-a sugerat să prezinte certificatul de deces a lui Anatoli Kulic pentru deschiderea dosarului de succesiune, însă după obținerea certificatului de deces a fratelui ei și prezentându-se la notar a aflat că din numele fratele ei Anatoli Kulic la data de 12 aprilie 2012 cu nr. 207426 înregistrat în registrul

actelor notariale cu nr. 2128 a depus declarația de acceptare a succesiunii Gheorghe Antocica, care este o persoană străină familiei lor.

Declară că testamentul contestat este un mijloc de deposedare a ei în calitate de succesor al defunctului Anatoli Kulic de bunul care îi revine cu drept de succesiune, și anume apartamentul nr. 50 din str. M. Sadoveanu, 30, mun. Chișinău, cu nr. cadastral XXXXX.

Mai declară reclamanta că la data de 15 octombrie 2014, la dosarul succesoral nr. 484334/27-2014, a fost înregistrată declarația ei de acceptare a succesiunii la notarul Raisa Mereuță, ea fiind unica moștenitoare.

Solicită declararea nulă a testamentului înregistrat cu nr. 2128 la data de 12 aprilie 2012 din numele lui Anatoli Kulic și constatarea faptului acceptării succesiunii patrimoniului succesoral al defunctului Anatoli Kulic apartamentul nr. 50 din str. M. Sadoveanu, 30, mun. Chișinău, cu nr. cadastral XXXXX.

La data de 21 aprilie 2015, Liudmila Culic a depus cererea de modificare a acțiunii, renunțând la capătul de cerere cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii, deoarece această cerință conform art. 281 Cod de procedură civilă se examinează în ordinea procedurii speciale, solicitând declararea nulității testamentului nr. 2128 din 12 aprilie 2012 și recunoașterea dreptului de proprietate în ordine succesorală a apartamentului nr. 50 din str. M. Sadoveanu, 30, mun. Chișinău, după Liudmila Culic.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 08 mai 2017, acțiunea a fost admisă parțial. A fost declarat nul testamentul nr. 2128 din 12 aprilie 2012 semnat de către defunctul Anatoli Kulic, autentificat notarial de către notarul Raisa Mereuță. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neântemeiată.

La data de 22 mai 2017, reprezentantul lui Gheorghe Antocica, avocatul Tatiana Lazovscaia a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2017 nu a fost dat curs cererii de apel depusă de reprezentantul lui Gheorghe Antocica, avocatul Tatiana Lazovscaia, fiind acordat apelantului termen până la data de 26 iulie 2017, inclusiv, pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 75 lei și a cererii de apel motivate, concomitent, comunicându-i apelantului despre posibilitatea restituirii apelului în cazul neîndeplinirii indicațiilor în termenul stabilit. Totodată, ședința de judecată privind examinarea chestiunii de primirea sau restituirea cererii de apel a fost stabilită pentru data de 27 iulie 2017, ora 10:00.

La data de 27 iulie 2017, reprezentantul lui Gheorghe Antocica, avocatul Tatiana Lazovscaia prin intermediul poștei electronice a depus cererea de amânare a ședinței de judecată pe motivul imposibilității prezentării în ședință.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 iulie 2017, a fost restituit apelul declarat de către reprezentantul lui Gheorghe Antocica, avocatul Tatiana Lazovscaia, cu toate înscrisurile anexate la aceasta, din motivul că apelantul nu s-a conformat indicațiilor obligatorii stabilite prin încheierea din 27 iunie 2017, și anume nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat și cererea de apel motivată.

La data de 04 septembrie 2017, reprezentantul lui Gheorghe Antocica, avocatul Tatiana Lazovscaia a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 27 iulie 2017, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului, admiterea recursului și casarea încheierii recurate.

În motivarea recursului reprezentantul lui Gheorghe Antocica, avocatul Tatiana Lazovscaia a invocat ilegalitatea și netemeinicia încheierii Curții de Apel Chișinău din 27 iulie 2017, aceasta fiind emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, făcând referire la faptul că, fiind în imposibilitate de a se prezenta în ședința de judecată la data de 27 iulie 2017, prin intermediul poștei electronice a solicitat instanței amânarea ședinței de judecată, însă, instanța de apel fără a lua în considerație că era prima ședință în instanța de apel a restituit cererea de apel ignorând prevederile art. 206 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art.425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, recursul declarat în termen, deoarece din materialele cauzei nu poate fi determinat cu certitudine momentul comunicării recurentului a încheierii contestate.

La data de 03 octombrie 2017, în adresa intimatei Liudmila Culic a fost expeditată spre cunoștință copia recursului declarat de către Gheorghe Antocica cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii recurate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC.

Conform art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 364 alin.(1) CPC, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Analizând prevederile normelor de drept citate în raport cu materialele cauzei, instanța de recurs constată că instanța de apel s-a conformat întru totul cerințelor legale și i-a acordat apelantului termen pentru înlăturarea neajunsurilor vizate.

Astfel, materialele dosarului atestă că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2017 nu a fost dat curs apelului declarat de către reprezentantul lui Gheorghe Antocica, avocatul Tatiana Lazovscaia, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 18 mai 2017, acordând apelantului termen până la data de 26 iulie

2017, inclusiv, pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 75 lei și a apelului motivat.

Colegiul reține că copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2017 a fost recepționată de către reprezentantul lui Gheorghe Antocica, avocatul Tatiana Lazovscaia la data de 19 iulie 2017, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d.35), însă, în termenul acordat, adică până la 26 iulie 2017, recurentul cât și avocatul acestuia nu a-u îndeplinit indicațiile instanței de apel și nu au prezentat dovada de achitare a taxei de stat și apelul motivat.

Urmare, prin încheierea din 27 iulie 2017, Curtea de Apel Chișinău legal și întemeiat a restituit apelul declarat de către reprezentantul lui Gheorghe Antocica, avocatul Tatiana Lazovscaia cu toate înscrisurile anexate la acesta pe motivul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel stabilite prin încheierea din 27 iunie 2017.

În această ordine de idei Colegiul relevă că termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte, în conformitate cu art.110 CPC, iar dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător), în conformitate cu art.113 alin.(1) CPC.

Colegiul constată ca neîntemeiat motivul invocat de către avocatul Tatiana Lazovscaia privind amânarea ședinței de judecată stabilite pentru data de 27 iulie 2017, deoarece, aceasta urma să se conformeze indicațiilor date prin încheierea instanței la stadia primirii apelului, cunoscând care este termenul limită de prezentare a dovezii de plată a taxei de stat și a cererii de apel motivate, or cererea de amânare depusă, nu a eliberat-o pe avocatul Tatiana Lazovscaia de la executarea încheierii în termen în ceea ce privește necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat și a cererii de apel motivată, conform prevederilor art. 364 -365 CPC.

În atare circumstanțe, Colegiul remarcă că reprezentantul lui Gheorghe Antocica, avocatul Tatiana Lazovscaia, în cazul depunerii la data de 22 mai 2017, a cererii de apel nemotivate și neprezentării dovezii de plată a taxei de stat întru realizarea drepturilor sale, avea obligația de a întreprinde măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt, însă, eludat de către aceasta, ceea ce a generat restituirea cererii de apel.

Mai mult, reglementările privind condițiile și termenele care trebuie respectate pentru a formula un recurs au ca scop să asigure o bună administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice.

Ori, legislația în vigoare obligă apelantul la depunerea cererii de apel de a indica motivele de fapt și de drept pe care își întemeiază apelul și respectiv prezentarea dovezii plății taxei de stat. Conform art. 365 alin. (1) lit. d), (4) Codul de procedură civilă statuează că, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și că la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Sub acest aspect și ținând cont de faptul că indicațiile instanței de apel conform încheierii din 27 iunie 2017 privind prezentarea apelului motivat și dovada plății taxei de stat nu au fost executate în termen, Colegiul relevă că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea din 27 iulie 2017 privind restituirea cererii de apel, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art.

6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere și obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Colegiul consideră că instanța de apel a creat posibilități egale, suficiente și adecvate în folosirea mijloacelor procedurale întru susținerea poziției ambelor părți și nu a defavorizat nici o parte.

În conformitate cu art. 27 alin.(1) Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

În această ordine de idei, Colegiul conchide că argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de recurent a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea recurată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 iulie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către reprezentantul lui Gheorghe Antocica, avocatul Tatiana Lazovscaia.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 iulie 2017 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Liudmilei Culic împotriva lui Antocica Gheorghe, notarul privat Raisa Mereuță și Inspectoratul Fiscal de Stat cu privire la declararea nulității testamentului și recunoașterea dreptului de proprietate.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Luiza Gafton

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic